

โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอึ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านค้ำน้ำสร้าง ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการอุทกน้ำท่วม ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานพระราชดำริ ให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ พิจารณาช่วยเหลือเรื่องปากท้องของราษฎรในพื้นที่ซึ่งเป็นหมู่บ้านยากจน และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ได้พระราชทานพระราชดำริ ให้พิจารณาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่บริเวณหนองอึ่งสาธารณประโยชน์ และฟื้นฟูสภาพป่าโดยให้คนกับป่าอยู่อย่างเกื้อกูลกัน

ผลการดำเนินงาน

หน่วยงานภายในจังหวัดยโสธรที่ร่วมเป็นคณะทำงาน จำนวน ๑๒ หน่วยงาน มีแผนที่จะดำเนินการขับเคลื่อนโครงการในด้านการพัฒนาพื้นที่และบริหารโครงการ ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการพัฒนาอาชีพ คาดว่าจะแล้วเสร็จเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาพื้นที่และบริหารโครงการ

จะดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในงานอำนวยการและการให้บริการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ก่อสร้างบ้านพักคนงานและบ้านพักเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำโครงการอย่างละ ๑ หลัง จัดการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่คณะทำงานโครงการ ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เดินทางมาศึกษาดูงานในพื้นที่โครงการ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีจำนวน ๔๕ คณะ ๒,๕๕๕ คน

งานอำนวยการและให้บริการด้านฝึกอบรมและศึกษาดูงานโครงการ

๒. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ

จะดำเนินการก่อสร้างซุ้มสื่อความหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มเติมจำนวน ๑๑ ซุ้ม ในพื้นที่โครงการห้องเรียนธรรมชาติป่าชุมชนดงมัน ศึกษาและพัฒนาเทคนิคการเพิ่มปริมาณของเห็ดป่าในป่าชุมชนดงมัน ปลูกไม้เพื่อเป็นแนวกันชนและเป็นแหล่งอาหารของชุมชนจำนวน ๑๐,๐๐๐ ต้น ปลูกไม้เสริมป่าบุ่งป่าทามและจัดหากกล้าไม้สนับสนุนชุมชนจำนวน ๔๐,๐๐๐ ต้น และเพาะชำกล้าไม้มีค่า จำนวน ๒๐,๐๐๐ กล้า

ในด้านเครือข่ายการอนุรักษ์ จะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่เป้าหมาย ๑๕ หมู่บ้าน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตตำบลค้อเหนือในการฟื้นฟูและพัฒนาธนาคารอาหารชุมชน พัฒนาเครือข่ายเยาวชนตามแนวพระราชดำริครูป่าไม้ในโรงเรียน ๖ แห่ง และจัดฝึกอบรมส่งเสริมการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๖๐ คน

งานอำนวยการและให้บริการด้านฝึกอบรมและศึกษาดูงานโครงการ

๓. ด้านการพัฒนาอาชีพ

๓.๑ ด้านการปศุสัตว์ มีแผนจะส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้ราษฎรในเขตตำบลค้อเหนือ ได้แก่ ด้านการเลี้ยงไก่ไข่ จำนวน ๕๔ คน การเลี้ยงสุกรชีวภาพ (หมูหลุม) จำนวน ๓๗ คน และไก่พื้นเมือง จำนวน ๓๔ คน รวมทั้งติดตั้งของบงคับสัตว์ประจำหมู่บ้านจำนวน ๔ แห่ง

๓.๒ ด้านการเกษตร จะสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร จำนวน ๗๐ คน และจัดฝึกอบรมด้านการขยายพันธุ์พืชสวน และการเพาะเห็ดให้แก่ราษฎรจำนวนหลักสูตรละ ๕๐ คน

๓.๓ ด้านการประมง จะผลิตพันธุ์ปลาปล่อยลงในหนองอึ่งเพื่อเพิ่มทรัพยากรด้านการประมง จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว ส่งเสริมการเลี้ยงกบในบ่อครัวเรือน จำนวน ๓๐ คน ส่งเสริมการเลี้ยงปลาตะเพียนในบ่อดิน จำนวน ๑๐ คน และผลิตพันธุ์กบ ปลาตุ๊กอูยลูกผสม และปลาตะเพียนสนับสนุนให้ราษฎร รวมจำนวน ๖๑,๕๐๐ ตัว

๓.๔ ด้านพัฒนาที่ดิน มีแผนจะส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน จำนวน ๑๐๐ ตัน ส่งเสริมการทำและใช้น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐๐ ชุด และสนับสนุนโดโลไมท์ ให้ราษฎรใช้ในการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด จำนวน ๕๐ ตัน

๓.๕ ด้านการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จะสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดูแลแปลง ปลูกหม่อนให้กับสมาชิกโครงการศิลปาชีพ พร้อมทั้งจัดโครงการศึกษาดูงานที่ศูนย์เรียนรู้เหือนผ้าไหมทอมือ บ้านโคกจาน ตำบลโคกจาน อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

๓.๖ ด้านการศึกษาเรียนรู้ด้านอาชีพ จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชน จำนวน ๑ แห่ง และจัดทำโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนในโรงเรียน จำนวน ๖ แห่ง โดยจะจัดฝึกอบรมยุวเกษตรกร จำนวน ๑๐๐ คน พร้อมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์และปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรให้แก่โรงเรียน

๓.๗ ด้านการส่งเสริมสหกรณ์และการรวมกลุ่มของเกษตรกร มีแผนที่จะจัดหา วัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาและยกระดับกำลังการผลิตการแปรรูปอาหารจากป่าชุมชน ในชื่อสินค้า “วนาทิพย์” ให้แก่กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมในด้านมาตรฐานความปลอดภัยของอาหารแปรรูป และพัฒนาระบบการจัดการระบบสหกรณ์

การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากป่าชุมชน ในชื่อสินค้า “วนาทิพย์” โดยกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ราษฎรตำบลค้อเหนือ ได้รับความรู้เพิ่มเติมในด้านการประกอบอาชีพ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตพื้นฐาน

๒. พื้นที่ป่าชุมชนดงมัน พื้นที่ ๓,๐๐๖ ไร่ และหนองอึ่งสาธารณประโยชน์ ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรด้านอาหารที่สำคัญของราษฎรตำบลค้อเหนือ ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

๓. โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ห้องเรียนธรรมชาติ จะช่วยเสริมประสิทธิภาพในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่โครงการไปสู่ประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

๔. ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายด้านอนุรักษ์ในพื้นที่โครงการ

